

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Pštrossova, Praha 1, Pštrossova 11

Pštrossova 11/204, 110 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600 035 221

Termín konání komplexní inspekce: 17. a 18. únor 2003

Čj.:	010 0166/03-1404
Signatura:	ka1aw115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Předškolní zařízení, zřizované Městskou částí Praha 1, Vodičkova 18, je od roku 1998 samostatným právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření. Zařízení sdružuje mateřskou školu (MŠ) s kapacitou 75 dětí a školní jídelnu s kapacitou 75 jídel. Pro letošní školní rok je uzavřena dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí na 3krát 25, které jsou rozděleny do tří tříd podle věku. Celkem 7 dětí z celkového počtu má odloženou povinnou školní docházku (OŠD) o jeden rok.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický kolektiv tvoří ředitelka a pět učitelek. Všechny splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Většina učitelek má dlouholeté zkušenosti v práci s dětmi předškolního věku, délka pedagogické praxe se pohybuje v rozmezí od 5 do 26 let. Skladba pracovních úvazků respektuje potřeby provozu školy a požadavek zajištění bezpečnosti dětí. Ve vedení pracovníků se ředitelka věnuje vytváření pozitivní pracovní atmosféry a kladných interpersonálních vztahů. Plnění stanovených pracovních povinností kontroluje při namátkových kontrolách, hospitačními vstupy posuzuje úroveň vzdělávací práce jednotlivých učitelek. Hospitace provádí namátkově i plánovaně. Metodické vedení učitelek je pravidelně zařazováno do programu pedagogických rad. Ředitelka se osobně věnuje učitelce s kratší pedagogickou praxí a učitelce, která pracuje v MŠ krátkou dobu. Záznamy z hospitačních vstupů obsahují závěry pro další práci učitelek a ředitelce slouží ke zpětné vazbě i jako podklad pro zpracování závěrečné zprávy. Učitelky na třídách pravidelně hodnotí dosažené výsledky za pololetí, ředitelka pak provádí porovnávání výsledků s cíli školního programu. Při rozborové činnosti po provedených hospitacích ředitelka prokázala schopnost postihnout klady a nedostatky v práci učitelek.

Požadavek dalšího vzdělávání ke zkvalitňování pedagogického procesu všechny učitelky akceptují. Ředitelka dokončuje dálkové studium pedagogiky na Filozofické fakultě UK. Sama má přehled o nových trendech v předškolní výchově a v loňském školním roce absolvovala v Pedagogickém centru seminář k Rámcovému programu. Učitelky se s programem seznamují postupně. Informace získávají od ředitelky zprostředkovaně. K plánování probíhají diskuse při pedagogických radách, další informace získávají samostudiem. Několik učitelek se zúčastnilo odborných přednášek pořádaných Pedagogickým centrem Praha, nebo Pedagogickým centrem Střední Čechy zaměřených na školní zralost a ekologickou výchovu. Pro potřeby učitelek ředitelka průběžně doplňuje školní odbornou knihovnu.

Organizační zajištění chodu školy je dáno několika závaznými řády, kde jsou přesně vymezeny povinnosti a práva dětí, rodičů a pracovníků školy. Vnitřní informační systém je s ohledem

k velikosti zařízení založen na ústním i písemném předávání informací. Důležité informace o dětech předává ředitelka učitelkám včas, důvěrné informace jsou chráněny před zneužitím. Informace směrem k rodičům z hlediska organizačního zabezpečení chodu školy jsou vyvěšeny ve vstupu do zařízení. Vedení mateřské školy preferuje úzkou spolupráci s rodiči dětí. Adaptace nových dětí je organizována podle potřeby individuálně. Na společné schůzce s rodiči na začátku školního roku ředitelka seznámila rodiče s hlavními úkoly vzdělávací činnosti, pro jejich větší informovanost však chybí aktualizace průběhových cílů. V šatnách na nástěnkách učitelky vystavují dětské výtvarné práce. Rodiče mají možnost vstupovat do tříd, sledovat dítě a podílet se na tvorbě programu či výběru akcí, kterými MŠ zpestřuje pobyt dětí v průběhu školního roku. Od učitelek jsou průběžně informováni o vývoji dítěte, další informace o dětech získávají od učitelek při společných akcích i neformálních setkáních během roku.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Umístění mateřské školy v historické budově na několika podlažích s sebou přináší určitá specifika, která ovlivňují provoz. Prostory tříd sice neposkytují ideální možnosti pro pohybové vyžití dětí, avšak díky iniciativě ředitelky školy mohou učitelky s dětmi využívat místnosti herny a nově vybudované tělocvičny v suterénu. Její moderní vybavení plně vyhovuje nárokům pro pohybový rozvoj dětí. Organizace využívání společné herny a tělocvičny je náročná a částečně omezuje pružnost režimu dne. Podobný problém je i s využíváním jídelny, do které se děti při každém jídle přemísťují. Třídy jsou vybaveny moderním nábytkem. Dětské židle a stolky zohledňují rozdílnou tělesnou výšku dětí a podporují správné držení těla při sezení. Vnitřní uspořádání prostorů mateřské školy vytváří podnětné prostředí, které dobře umožňuje realizovat program mateřské školy. Místnosti jsou členěny do hracích koutků, hračky jsou uspořádány tak, aby byly dětem dobře dostupné. Třídy i chodby jsou upravené a vyzdobené vkusnou dekorací. Dětské práce se více vyskytují na nástěnkách šaten. Umývárny a WC jsou po rekonstrukci a jejich současný vzhled dosahuje vysoké úrovně. Rekonstruováno bylo také vytápění budovy, avšak v době inspekce se projevila jeho poruchovost, která zapříčinila nízkou teplotu místností. Přes stávající problémy se ředitelka školy i všichni zaměstnanci snaží vytvářet příjemné prostředí, které splňuje hygienické, bezpečnostní i estetické požadavky.

Mateřská škola má dostatek hraček a moderních pomůcek, které běžně a funkčně využívá. Učitelky mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu, didaktickou techniku i hudební nástroje. Také vybavení tělovýchovným náradím a náčiním je v souladu se zaměřením školy na sport. Využívání pomůcek a materiálních zdrojů ředitelka průběžně sleduje namátkovými kontrolami a cílenou hospitační činností. Výsledky se odrážejí ve zpětné vazbě v plánování.

K pobytu dětí venku mateřská škola využívá zahradu, která je zařízena vhodnými dřevěnými prvky. Nevýhodou zahrady umístěné ve vnitrobloku je skutečnost, že učitelky jsou nuceny na ni s dětmi docházet. Součástí zahrady je i umývárna, WC a domek na hračky. V případě příznivého počasí děti využívají i terasu budovy mateřské školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací práce mateřské školy jsou zajišťovány na nadprůměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Cílem a posláním školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy a vytvořit u nich základy celoživotního vzdělávání. Pro letošní školní rok je zpracován školní vzdělávací program „Hrajeme si celý den“, který stanoví jednotně pro všechny třídy šest námětů. Přestože se pedagogické pracovnice už postupně seznamují s novým Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, školní vzdělávací program spíše respektuje úkoly časově tématických plánů zpracovaných k Programu výchovné práce z roku 1983. Ředitelka školy se snaží využívat z nich metodicky dosud platné principy, které považuje za trvalé. Přejít k Rámcovému programu organizuje postupně, s přechodným obdobím, ve kterém je vzdělávací činnost rozdělena do pěti oblastí: řeč, pohyb, umění, poznávání a činnosti. Přestože je v současné době plánování dosud ovlivněno časově tématickými plány, v realizaci vzdělávacího programu většina učitelek usiluje o progresivní metody práce.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných nosičích a v odpovídajícím rozsahu. Drobné nedostatky v dokumentaci byly s ředitelkou školy v průběhu inspekce prodiskutovány.

Systém kontroly ředitelky školy je promyšlený. Opírá se o kontrolu dokumentace a cílenou hospitační činnost, která směřuje k naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Rezervy jsou pouze v analýze výsledků vzhledem k inovativnímu pojetí předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu komplexní inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách u všech učitelek, včetně ředitelky. Následné rozborů vzdělávací činnosti prováděla ředitelka, nebo se jich osobně účastnila.

Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelek se pozitivně projevila na úrovni průběhu sledovaných činností.

Spontánní činnosti

Ranní hry byly ovlivněny návratem většiny dětí z jarních prázdnin. Ve všech třídách byla vůči dětem zaznamenána vstřícná atmosféra. Učitelky děti ke hrám motivovaly nabídkou skupinové činnosti nebo nabídkou hraček, vhodně umístěných v jejich dosahu. Učitelky kladly důraz na skupinovou činnost, pro kterou stanovily předem cíl a zaměřovaly i svoji přípravu. Snahou bylo zvolit cíl v návaznosti na hlavní téma. Nejmladší a střední věková skupina plnila úkol výtvarného charakteru. Většinu dětí nabídka zaujala a postupně úkol splnily. Učitelky děti povzbuzovaly, převážně kladně hodnotily výsledky a respektovaly jejich individuální pracovní tempo. Koncentrace pozornosti byla u dětí v obou třídách velmi dobrá. Předškolní děti procvičovaly znalost značky a jména, což bylo realizováno nápaditou a poutavou individuální hrou. Učitelky k činnosti děti nenutily a ponechávaly jim možnost zvolit si místo nabídnuté činnosti hru podle vlastní volby. Ve třídě střední věkové skupiny převažovaly hry konstruktivní a námětové, přičemž některé děti dokázaly navzájem spolupracovat. Atmosféra her nejmladších dětí byla oba dva dny poznamenána projevy chování nezadaptovaných dětí, kterým se obě učitelky věnovaly individuálně. Přes obtížnost situace si obě učitelky počínaly s mimořádným pedagogickým taktem. Průběh her byl nenásilně řízen v návaznosti na zkušenosti dětí. Učitelky u nich podporovaly projevy tvořivosti a nenásilnou formou se věnovaly fixaci návyků. Děti si hrály samostatně i ve skupinách, chovaly se přirozeně, byly komunikativní, pozitivním mluvním vzorem byl pro ně čistý jazykový projev jedné z učitelek.

Spontánní hry ve třídě nejstarších dětí probíhaly bez větších zásahů učitelky, což některé děti vnímaly negativně a měly dokonce problém si činnost samostatně zvolit. Rovněž tvořivá hra nebyla v daném časovém úseku rozvinuta. Na druhé straně učitelka vyvíjela úspěšnou snahu o individuální rozhovory s dětmi o jejich prožitcích. Její vztah k dětem byl partnerský, byla vlídná a milá.

Vhodným způsobem u malých dětí i ve střední věkové skupině byly zařazeny integrované celky i námětová propojenost. Děti ke hrám využívaly celé plochy tříd, avšak přirozené pohybové využití s ohledem k prostorovým podmínkám bylo realizováno spíše sporadicky. Do úklidu hraček se podařilo zapojit všechny děti, výhodou byla skutečnost, že učitelky děti nenutily uklízet prostor a umožnily jim pokračovat ve hrách v průběhu dne.

Řízené činnosti

Pohybové činnosti byly organizovány v herně nebo v tělocvičně, účelně zařízené pro pohybové využití dětí. Sledované ranní cvičení nejmladších dětí i střední věkové skupiny mělo standardní průběh.

Pohybové dovednosti dětí u nejmladší a střední věkové skupiny prokazovaly systematickou každodenní práci v tělesné výchově. Sestava zvolených rozcviček vycházela z metodicky promyšlených postupů, které zajišťovaly funkční procvičení dětí. Nižší adaptibilitu nových dětí obě učitelky dobře zvládaly. Pohybové hry děti uspokojovaly a hry plnily svůj účel. Motivace cvičení měla velmi pěknou úroveň. Drobné nedostatky v metodickém postupu u učitelky s krátkou pedagogickou praxí byly vyváženy jejich adekvátním fyzickým zatížením, spojeným s radostí a prožitkem.

Výtvarné činnosti u střední věkové skupiny navazovaly na zvolený námět. Učitelka je realizovala ve skupinové formě a poskytovala ostatním dětem dostatečný prostor pro spontánní hru. Věnovala se dětem individuálně a oceňovala jejich pokroky. Děti se projevovaly zcela spontánně a přirozeně. Příležitost k samostatnému řečovému projevu nebyla při řízených činnostech navozena.

Specifický cíl rozlišování dopravních prostředků a jejich účelu pro nejmladší děti byl realizován v herně. Učitelka vhodným způsobem vzbudila zájem dětí hledáním obrázků. Koncentrace pozornosti dětí byla do té doby maximální. Následné požadavky učitelky na vyjadřování dětí i přes vkládání pohybových aktivit nepřinesl dětem adekvátní prožitek. Přístup učitelky souvisel s přečeňováním řízených aktivit a nedostatečnou diferenciací úkolu.

Velmi pěknou atmosféru se podařilo navodit u nejstarších dětí při oslavě narozenin. Slavnostní nálada byla umocněna zpěvem dětí, hrou na klavír a kytaru a neformálně pojatým přáním.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Jemné motorice věnují učitelky pozornost zvláště svou oblibou výtvarných činností a grafických listů. Výsledky práce dětí jsou dokladem jejich schopností.

Na přípravě stolování se děti téměř vůbec nepodílejí, většinou pouze odnášejí své talíře. Užívání příboru nedělá starším dětem potíže.

Vzájemná komunikace dětí mezi sebou je přirozená, vztahy jsou příznivé, jsou schopny spolupracovat. Učitelky podporují tvořivost dětí v možnostech převážně klasických metod pedagogického působení.

Při hrách dětí bylo možné také sledovat schopnosti přijímat různé sociální role a dramatické prvky v tvořivých činnostech.

Učitelky ve všech třídách podporují u dětí rozvíjení pozitivních kamarádských vztahů a vzájemnou ohleduplnost. Zvýšená péče je věnována dětem se specifickými potřebami i

rozvíjení jejich talentů. Logopedická prevence a zaměření školy na rozvoj osobnosti prostřednictvím slovesného umění a dramatiky pozitivně ovlivňuje rozvoj komunikativních dovedností. Úroveň autonomního chování je rozdílná, závislá na individualitě dítěte. S tím souvisí i schopnost sebevyjádření a řečový projev dětí.

Výchovně-vzdělávací program vzbuzuje zájem rodičů o mateřskou školu. Učitelky k potřebám dětí přistupují empaticky a do své práce vkládají vlastní invenci. Pozitivní je jednotný výchovný styl a zájem učitelek o zkvalitňování pedagogické činnosti. Učitelky oceňují snahu a pokroky v dovednostech dětí a využívají pochvalu k jejich motivování. Některé učitelky však přisuzují nadměrný význam řízeným činnostem a naopak nedoceňují význam spontánní hry.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávací program mateřská škola rozšířila na základě zájmu dětí i rodičů o další aktivity, podporující rozvoj talentu u dětí. Keramický kroužek vedle odborného lektora zajišťuje i kmenová učitelka, taneční kroužek je vedený učitelkami ze základní umělecké školy, rovněž základy výuky anglického jazyka zajišťuje odborný lektor agentury AVIS. Další učitelka MŠ organizuje cvičení dětí v Sokole, spojené i s řadou uskutečněných akcí společně s rodiči dětí, včetně akcí víkendových. Mateřská škola se ve své práci zaměřuje na ochranu zdraví a prevenci drogových závislostí.

Pro předškolní děti ve spolupráci s odbornými lektory je určen předplavecký výcvik v YMCE s velmi dobrými výsledky.

Zpestřením programu je vyjíždění dětí (3krát ročně) do stálé školy v přírodě do Čestic na Šumavě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení ze dne 17. 8. 1999, vydané ŠÚ Praha 1, pod č.j. 141/1999
3. Organizační, provozní a pracovní řád školy
4. Přehled výchovné práce 3krát
5. Evidence docházky dětí 3krát pro školní rok 2002/2003
6. Evidenční listy dětí
7. Rozhodnutí o OŠD 7krát
8. Pedagogická diagnostika o všech dětech
9. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2002/2003
10. Záznamy z pedagogických rad
11. Záznamy z provozních porad
12. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Mateřská škola svým programem doplňuje rodinnou výchovu. Pedagogický kolektiv je z větší části stabilizovaný, všechny učitelky splňují požadovanou podmínku odborné a pedagogické způsobilosti.

Prostředí mateřské školy je pro děti podnětné, materiálně-technické podmínky odpovídají současným požadavkům na provoz předškolního zařízení.

Průběh výchovně-vzdělávací činnosti je pozitivně ovlivněn kladným vztahem učitelk k dětem. Snaha připravit děti na vstup do základní školy zůstává pro většinu učitelk prioritní, což se částečně odráží i v navyšování řízených aktivit. Výchovně-vzdělávací program pozitivně ovlivňuje osobnostní rozvoj dětí. Navyšované aktivity podporují rozvíjení talentů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Člen týmu	Jindřiška Černá	J. Černá v.r.

V Praze dne 27. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 3. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
---	--------

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-03-18	793/03-1404
Zřizovatel – MČ Praha 1	2003-03-18	794/03-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány